

SZÖLLŐSI MÁTYÁS
váltóáram

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2016

BETELGEUSE

„Mintha egy másik hold is sütné az éjszakai égbolton” – ez a mondat szivárog a rádióból, miközben tekergetem a sávváltót, hátha megszűnik az adás mellett hallható, idegtépő zörej.

Épp egy csillagász beszél arról a felrobbant csillagról, aminek a nevét képtelen vagyok megjegyezni. Pedig előző este is hallgattam fél füllel egy műsort, ahol a különféle szupernóvatípusokról beszélt egy fickó, és hogy a szétszóródott anyagból jönnek létre később a bolygók, olyanok is, mint a Föld, meg hogy mi magunk valójában csillagok maradványaiból lettünk mind a sok százmilliárd atomunkkal együtt. Amikor ilyen dolgokat hallok, gyakran úgy érzem, mintha valami eltömné a torkom. Légszomjam lesz, és néha enyhe halálfélelmem. Meg is lepődöm,

miközben újra tekerek egyet a rádió kis gombján, hogy a hosszú, recsegéssel vegyülő beszéd közben milyen nyugodtan lélegzek tovább. Gázburok, anyagvesztés, gravitációs erő, interferométeres mérés. Ezeket a szavakat hámozom ki a hol erősödő, hol pedig gyengülő zúgás hullámai közül. Állítólag egy nagy folt fehérlik az égen esténként, a csillag szétszóródott maradéka. Én azonban még nem láttam, mert szinte az egész hetet végiggüriztem a raktárban, hogy most nyugodtan, észrevétlenül hagyhasuk el a várost.

A lányom, Juli ül mellettem az anyósülésen. A nagyjából fél méter magas, vörös hajú babájával játszik, aminek olyan rémisztő az arca, hogy nem szívesen fordítom oldalra a fejem. Kata, a volt feleségem, a hátsó ülésen alszik. Az arca tisztán látszik a visszapillantó tükör jobb alsó sarkában, mégis, ahogy újra és újra rápillantok, az az érzésem, hogy csak káprázik a szemem. És valójában valahol egészen máshol van, valaki egészen mással. Néhány határozottabb pislogás után aztán rádöbbenek, hogy ott szunyókál a hátsó ülésen, és a jelenléte előbb zaklatottsággal, majd idegenségérzettel tölt el.

Nagyjából egy hét különbséggel történt, hogy bejelentette, elhagy és magával viszi a gyereket

is, illetve hogy kiderült: „a megszorító intézkedések miatt” nem alkalmaz tovább az ügynökség, ahol kilenc évig szerkesztőként dolgoztam. Ennek az utóbbi döntésnek persze semmi köze a megszorításokhoz. Inkább arról van szó, hogy kellett a helyem valaki másnak. Azóta túl vagyok bő félévnyi jogi hercehurcán meg vagy három hónapnyi önsajnálaton és iváson, amit pont az értelmetlenség tesz nagyon is kézzelfoghatóvá. Tulajdonképpen az egészből csak annyira emlékszem, hogy egymáshoz nagyon hasonló, óriási épületek belsejében megyek föl-le a lépcsőkön, és hogy folyamatosan olyasmiről beszélnek nekem ismeretlen emberek, amittől dupla erővel ver a szívem és egyfolytában izadok.

Kata egy színházi előadás után közölte, hogy nem képes tovább együtt élni velem. Jó hangulatú estének indult. Még egy pohár bort is ittunk valahol a körúton a darab után. Aztán mikor hazaértünk, Kata felém fordult és közölte, hogy ez így nem mehet tovább. Hogy ő már nem élvez gyakorlatilag semmit a kapcsolatunkból: friss, új dolgokra vágyik, és hogy sokat gondolkodott ezen, de kár volna meghazudtolnia magát, valahogy így. Úgy emlékszem, nevettem. Közben próbáltam megölelni, de ő

szigorúan eltartott magától, én meg csak legyintettem és bementem a szobába.

Reggel arra ébredtem, hogy pakolja össze a ruháit. Mire kikászálódtam az ágyból és összedtem magam, már a gyerek cuccait is összerakta. Olyan precízen, helytakarékosan, mint-ha hónapok óta tervezgette volna az egészet. Álltunk az előszobában, és én még mindig azt hittem: csupán rám akar ijeszteni, vagy hogy az egész csak valami ostoba színjáték. Aztán megjött a kisbusz, amibe két férfi nagyjából fél óra alatt bepakolt mindent. Néhány olyan tárgyat is, amit azóta még inkább a sajátomnak érzek, ám ahogy a két kertésznapdrágos szállító hordta kifelé a cuccokat, nem voltam képes ellenkezni.

Egy hetet szinte kataton állapotban töltöttem. Vártam Kata hívását, hátha beismeri, hogy tévedett, és elhúzhatom a dolgot addig a pontig, amikor már tényleg büntudata lesz. Egyik reggel aztán meg is csörrent a telefon, de nem Kata volt, hanem a főnököm, aki komor hangon közölte, hogy amennyiben képes vagyok rá, másnap menjek be, mert sürgősen beszélnie kell velem. A szavaiból nemcsak arra következtettem, hogy mindez bajt jelent a számomra, hanem hogy valamiért tudja, milyen szánalmas

állapotban vergődöm otthon a kádban vagy a kanapén fekve, megközelítőleg ugyanabban a pózban. Másnap az irodában semmiféle jelet nem éreztem az arcán, aminek a sajnálat-hoz, esetleg a büntudathoz volna köze, s miközben megformálta az ajkaival, hogy többé nem vagyok a cég alkalmazottja, szokatlan, idegcsináló érzés kerített hatalmába, ami elsősorban a profizmusával függött össze.

Azóta voltam eladó egy boltban. Szállítottam bútort. Két hónapja pedig egy áruházban pakolom éjszakánként az árucikkeket, ami semmiféle kockázattal nem jár, talán ezért sem hagytam ott még mindig.

Megállás nélkül az égbolton történt eseményről van szó, bármerre is tekergetem a keresőt. Sosem figyeltem a csillagképeket, még a tiszta nyári vagy téli éjszakákon sem. Most mégis kíváncsian várom, milyen lesz a látvány, ha a városon kívül, csupán a falu utcáján pislákoló lámpák fénye mellett nézhetek föl az éjszakai égre. A fény azonban még mindig vakít, pedig a horizontig süllyedt már a Nap égető korongja.

Két órája lehetünk úton. Szeretem figyelni, ahogy mozdul a táj az alkonyatban. És ahogy

gyűlik a sötét az ég peremén, mintha szívná magába a színeket. Sűrűsödve először teltebbek lesznek, aztán fokozatosan megszűnnek, és beáll a jól ismert, egyenletes csönd. Jó ideje úgy ólálkodik mellettünk a táj, hogy azt érzem, eltévedtünk. A bokrok és a fák ismeretlen magasságba húzódnak, a zöld és a barna árnyalatai pedig olyan csíkokban futnak föl-le az utat szegélyező füves pusztán, mintha egy összefüggő békanyáj hullámzó tömege lenne.

Juli folyamatosan dúdol. Párpercenként fölnevet. Mintha szavakat is hallanék időnként, és elképesztő, miként produkálja egyszerre ezeket a hangokat. Látom, hogy föl-le mozgatja a fehér ruhás műanyag testet, és magában felelget a kérdésekre, amiket ő maga tesz föl a babának. Beszél vele, egyértelmű. És annak ellenére, hogy érzem, nincs ebben semmi különös, mégis rémisztő az érthetetlen párbeszéd, miközben rálépek a gázra, hogy jobban elmosódjon körülöttünk a táj.

– Hogy hívják a barátnődet? – kérdezem. Közben újabb recsegés hasít be közénk.

– Julinak hívják, de ő nem a barátnőm – feleli úgy, hogy nem néz rám, csak följebb emeli a babát és az ajkát csücsöríti. Látom, hogy mo-

tyog valamit, de nem tudom leolvasni a szájáról a szavakat, mert az utat figyelem.

– Nem a barátnőd? Akkor kicsoda?

– Látnod kéne, hogy kicsoda. Nézd csak meg jobban – mondja, aztán tüntetőleg följebb emeli a nagy fejű műanyag nőtényt. A festett szemei fölött vastag sérülés fut keresztbe, és ez jócskán öregíti. Egy jó testű ötvenesnek tűnik inkább, nem egy lányom korabeli játszópajtásnak. Hol az útra, hol a babára nézek, amit Juli közelebb tol hozzám.

– Nem tudom, ki lehet – mondom pár másodperc elteltével.

Visszább húzza a babát. Fölemeli, majd az arcába néz hosszan, mintha farkasszemet nézne vele.

– Én vagyok, csak idősebb koromban. Pont így fogok kinézni, mikor öreg és csúnya leszek – mondja bizarr mosollyal az arcán.